

Arkivsak-dok. 23/15645-18
Saksbehandler Vegard Hetty Andersen
Saksansvarlig Vegard Hetty Andersen

Saksgang	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	07.05.2024	61/24
2 Kommunestyret	15.05.2024	87/24

Saksframlegg

Tilskudd til folkevalgte grupper i kommunestyret

Ordførers forslag til vedtak:

- Reglement for tilskudd til partigruppene i kommunestyret oppheves.
- Drammen kommune finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret med 81% av B. Beregningsgrunnlaget (B) er 100% av statsrådslønn. Tilskuddet skal dekke driften av kommunestyregruppene.
- 20 % fordeles flatt som et grunntilskudd til alle gruppene.
80 % fordeles forholdsmessig etter antall representanter i kommunestyret.
- Beregningsgrunnlaget justeres årlig per 01.05 i forhold til vedtak i Stortinget. Støtten utbetales etterskuddsvis to ganger i året; i juni og desember.

Kjell Arne Hermansen
ordfører

Hensikt med saken

Formålet med denne saken er å vedta satser for tilskudd til folkevalgte grupper i kommunestyret. Partiloven § 10 har følgende bestemmelse:

§ 10. Overordnede prinsipper for offentlig støtte

(1) Statlig tilskudd til politiske partiers organisasjoner på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå ytes med de beløp som fastsettes av Stortinget.

(2) Stortinget finansierer de folkevalgte gruppene i Stortinget. Fylkeskommunen finansierer de folkevalgte gruppene i fylkestinget. **Kommunen finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret. Støtten til de folkevalgte gruppene i fylkestinget og kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.**

(3) Til støtte fra stat, kommune eller fylkeskommune skal det ikke knyttes betingelser som kan komme i konflikt med de politiske partienes selvstendighet og uavhengighet.

(4) Myndighetene skal ikke føre kontroll med partienes eller gruppenes disponering av støtten.

Lovteksten med uthevet skrift er bakgrunnen for denne saken.

Fakta

Paragraf 10 i partiloven gir ikke kommunen noen ubetinget plikt til å finansiere de folkevalgte gruppene i kommunestyret. Dersom kommunen vedtar å bevilge slik støtte, må den imidlertid ytes forholdsmessig etter gruppens oppslutning ved sist kommunestyrevalg. Lovteksten gir likevel ingen anvisning på hvor stor grunnstøtte som kan tildeles de folkevalgte gruppene i kommunestyret. Basert på tolkningsuttalelse fra Partilovnemnda uttalte Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007:

«Uttalelsen innebærer en maksimal grense for hvor mye av den kommunale støtten til det folkevalgte organ som kan unntas fra forholdsmessighetsprinsippet, dvs. være stemmeuavhengig. Denne grensen ("flate" satsen) kan ikke være høyere enn 20 pst av bevilget beløp.

Uttalelsen fra Partilovnemnda skal videre tolkes slik at det ved stemmeuavhengig støtte opptil 10 pst av bevilget beløp, kun kreves simpelt flertall i kommunestyret eller fylkestinget. For vedtak om stemmeuavhengig støtte opptil 20 pst. av bevilget beløp, kreves det enstemmighet i kommunestyret eller fylkestinget.»

Dette tilsier at grunnstøtten i utgangspunktet skal være 10% av den totale støtten, men at den kan være opp til 20% dersom vedtaket er enstemmig i kommunestyret.

Når det gjelder hvorvidt fordelingen skal være basert på stemmetall eller antall representanter skriver Partilovnemnda i uttalelse fra 2007:

«Det bør ellers være opp til den enkelte kommune å avgjøre om stemmetallene ved siste kommunestyrevalg eller representantfordelingen skal være utgangspunktet for den forholdsmessige fordelingen av støtta, selv om det neppe er tvilsomt at en fordeling etter stemmetall vil være mest i samsvar med lovens ordlyd ("deres oppslutning ved valget"). Antall representanter reflekterer likevel stemmefordelingen så vidt godt, at det ikke kan sies å bryte med forholdsmessighetsprinsippet å benytte representantfordelingen som nøkkel.»

I Drammen er det etablert praksis at støtten til folkevalgte grupper beregnes på bakgrunn av antall representanter i kommunestyret. Basert på tolkningsuttalelsen til Partilovnemnda legges det til grunn at denne beregningsmodellen ikke er lovstridig. En slik forståelse finner også støtte i forarbeidene til partiloven (Ot.prp. nr. 84 (2004-2005))

Gruppestøtte til medlemmer av kommunestyret som etter valget danner nye partigrupper

Noen ganger melder representanter seg ut av det partiet de opprinnelig ble valgt inn for. Spørsmålet blir da om representant(e) er omfattet av bestemmelsen i partiloven § 10 annet ledd. Om dette spørsmålet konkluderer Partilovnemnda i tolkningsuttalelse datert 20.01.2021:

«Partil. § 10 andre ledd fjerde punktum gir ikke krav på gruppestøtte til medlemmer av kommunestyre eller fylkesting som bryter ut av en folkevalgt gruppe etablert på grunnlag av valgresultatet.»

Økonomisk støtte etter denne bestemmelsen er således basert på antall representanter per gruppe ved konstituerende kommunestyremøte. Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for at kommunestyret på eget initiativ velger å støtte grupper som dannes i løpet av valgperioden.

I etterkant av valget har én representant meldt seg ut av Industri- og næringspartiet. Basert på uttalelsen fra Partilovnemnda er den økonomiske støtten i denne saken likevel beregnet ut fra to representanter, dvs. antall representanter ved konstituerende kommunestyremøte.

Fastsettelse av beløp

Det er ikke lovfestet noe minstebeløp for grunnstøtte eller representantstøtte. Kommunen står derfor fritt til selv å fastsette et beløp. Det fremgår imidlertid av loven at kommunen skal finansiere de folkevalgte gruppene i kommunestyret, noe som tilsier at støtten ikke bør være lavere enn at dette kan sies å være oppfylt.

Regelverket fra forrige valgperiode vil med gjeldende antall partier i kommunestyret gi en fordeling på 49,3% grunnstøtte og 50,7% representantstøtte. I tolkningssvaret fra Partilovnemnda kommer det tydelig frem at dette ikke er en fordeling etter lovens intensjon.

En endring av praksis vil gi partiene med færrest representanter mindre økonomisk støtte enn de fikk utbetalt i forrige periode. Dette er i tråd med lovens intensjon. Ordfører har likevel bedt om at denne saken utformes med ulike handlingsalternativer. De ulike handlingsalternativene presenteres nedenfor. Felles for begge forslag er at kostnaden dekkes innenfor budsjettammen til P18.

Alternativ 1

Forutsetning: Rammen for partistøtte økes ikke utover dagens nivå. De folkevalgte gruppene finansieres med 81% av B. Beregningsgrunnlaget (B) er 100% av statsrådslønn.

20 % (255 986 kroner) fordeles flatt som et grunntilskudd til alle gruppene. 80 % (1.023.943 kroner) fordeles forholdsmessig etter antall representanter i kommunestyret.

Parti	Grunnstøtte	Representanttilskudd	Samlet støtte
Pensjonistpartiet	21 332	17 964 (1 representant)	39 296
Partiet Sentrum	21 332	17 964 (1 representant)	39 296
Kristelig Folkeparti	21 332	35 928 (2 representanter)	57 260
Rødt	21 332	35 928 (2 representanter)	57 260
Miljøpartiet De Grønne	21 332	35 928 (2 representanter)	57 260
Industri- og Næringspartiet	21 332	35 928 (2 representanter)	57 260
Senterpartiet	21 332	35 928 (2 representanter)	57 260
Sosialistisk Venstreparti	21 332	53 892 (3 representanter)	75 224
Venstre	21 332	53 892 (3 representanter)	75 224
Fremskrittspartiet	21 332	161 676 (9 representanter)	183 008
Arbeiderpartiet	21 332	233 532 (13 representanter)	254 864
Høyre	21 332	305 388 (17 representanter)	326 720

Alternativ 2

Forutsetning: Rammen for partistøtte økes ikke utover dagens nivå. De folkevalgte gruppene finansieres med 81% av B. Beregningsgrunnlaget (B) er 100% av statsrådslønn.

10 % (127 993 kroner) fordeles flatt som et grunntilskudd til alle gruppene. 90 % (1.151.936 kroner) fordeles forholdsmessig etter antall representanter i kommunestyret.

Parti	Grunnstøtte	Representanttilskudd	Samlet støtte
Pensjonistpartiet	10 666	20.209 (1 representant)	30 875
Partiet Sentrum	10 666	20.209 (1 representant)	30 875
Kristelig Folkeparti	10 666	40 418 (2 representanter)	51 084
Rødt	10 666	40 418 (2 representanter)	51 084
Miljøpartiet De Grønne	10 666	40 418 (2 representanter)	51 084
Industri- og Næringspartiet	10 666	40 418 (2 representanter)	51 084
Senterpartiet	10 666	40 418 (2 representanter)	51 084
Sosialistisk Venstreparti	10 666	60 627 (3 representanter)	71 293
Venstre	10 666	60 627 (3 representanter)	71 293
Fremskrittspartiet	10 666	181.881 (9 representanter)	192 547
Arbeiderpartiet	10 666	262.717 (13 representanter)	273 383
Høyre	10 666	343.553 (17 representanter)	354 219

Ordførers anbefaling

Ordfører anbefaler at kommunestyret vedtar alternativ nr. 1. Det gjøres oppmerksom på at dette vedtaket må fattes enstemmig.

Vedlegg

Partilovnemnda - tolkningsuttalelse 20012021

Fornyings- og administrasjonsdepartementet - uttalelse fra 2007

Partilovnemnda - tolkningsuttalelse 11012007

reglement-for-tilskudd-partigruppene-kommunestyret